

वा० रा०

॥ ४१ ॥

एवंलोकानुरागेकविर्हेतुं दर्शयति ॥ यश्चेति ॥ रामं न पश्येत् आत्मस्वरूपत्वेनांतर्यामित्वेन वा न पश्येत् ॥ यथास्थितवेषधारिणं वा तद्देशस्थं न पश्येत् ॥ रामोऽयं न पश्येत् यन्निष्ठज्ञानविषयतां न प्राप्नुयात् ॥ ज्ञानविषयत्वप्राप्तिरत्र दृश्य इत्यर्थः ॥ अत्यंतं तद्विषयज्ञानाय यतमानोऽपि यस्तं न लभेदित्यर्थः ॥ यथास्थितवेषधारी वा यं स्वदेशस्थं न पश्येत् ॥ यद्विषयकज्ञानवान् न भवेत् ॥ स सर्वलोकनिंदास्पदं ॥ स्वात्मा स्वांतःकरणमपि एनं विगर्हते धिग्मां भगवज्ज्ञानायोग्यमिति ॥ रामज्ञानं विना सर्वोपनिंद्य इति विनोक्तिरलंकारोऽव्यंग्यः ॥ अनेन भगवद्विषयकज्ञानवानेव धन्य इति वस्तुव्यज्यते ॥ १४ ॥ किंच हियतः सधर्मात्मा चतुर्णां हि चतुर्णामपि वर्णानां सर्वेष्वप्याश्रमेषु ॥ वयस्थानां वयोरूपं स्थानं य

यश्च रामं न पश्येत्तु यंच रामो न पश्यति ॥ निंदितः सर्वलोकेषु स्वात्माप्येनं विगर्हते ॥ १४ ॥ सर्वेषु सहिधर्मात्मा वर्णानां कुरुते दयां ॥ चतुर्णां हि वयस्थानां तेन ते तमनुव्रताः ॥ १५ ॥ चतुष्पथा देवपथांश्चैत्यांश्चायतनानि च ॥ प्रदक्षिणं परिहरन् जगाम नृपतेः सुतः ॥ १६ ॥ सराजकुलमासाद्य मेघसंघोपमैः शुभैः ॥ प्रासादशृंगैर्विविधैः कैलासशिखरोपमैः ॥ १७ ॥ आवारयद्विर्गगनं विमानैरिव पांडुरैः ॥ वर्धमानगृहैश्चापिरत्नजालपरिष्कृतैः ॥ १८ ॥ तत्पृथिव्यां गृहवरं महेंद्रसदनोपमं ॥ राजपुत्रः पितुर्वेदमप्रविवेश श्रिया ज्वलन् ॥ १९ ॥ सकक्ष्याधन्विभिर्गुप्तास्तिस्त्रोऽतिक्रम्य वाजिभिः ॥ पदातिरपरे कक्ष्यं द्वेजगाम नरोत्तमः ॥ २० ॥ स सर्वाः समतिक्रम्य कक्ष्यादशरथात्मजः ॥ सन्निवर्त्य जनं सर्वं शुद्धांतः पुरमत्यगात् ॥ २१ ॥ तस्मिन्प्रविष्टे पितुरंतिकं तदा जनः स सर्वो मुदितो नृपात्मजे ॥ प्रतीक्षते तस्य पुनः स्मनि र्गमं यथोदयं चंद्रमसः सरित्पतिः ॥ २२ ॥ इत्यार्षे श्रीरा० वा० आ० अ० सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ स्यास्तां वयो नुरूपं दयां

कुरुते इत्यर्थः ॥ तेन ते सर्वलोकास्तरामं कायवाङ्मनोभिरनुव्रतास्तत्परा इत्यर्थः ॥ १५ ॥ प्रदक्षिणं परिहरन्निति चतुष्पथाद्यपेक्षया स्वस्य दक्षिणभागगमनं परिहरन्नित्यर्थः ॥ १६ ॥ प्रासादशृंगैः प्रासादस्थशृंगैः ॥ १७ ॥ आवारयद्विः आक्रमद्विः वर्धमानगृहैः क्रीडागृहैः ॥ रत्नसमूहालंकृतैरैतैः परित्तं ॥ १८ ॥ पितुर्वेदमपृथिव्यां सर्वगृहेषु श्रेष्ठं प्रविवेशेत्यन्वयः ॥ १९ ॥ वाजिभिः रथयुक्तैः ॥ २० ॥ सर्वा उक्तपंचकक्ष्याः ॥ २१ ॥ अंतिकं समीपदेशं ॥ २२ ॥ इति रा० वा० आ० अ० सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

अ० का०

॥ ४१ ॥